

Bruxelles, 9. studenoga 2018.
(OR. en)

14012/18

Međuinstitucijski predmet:
2018/0218(COD)

AGRI 529
AGRIFIN 123
AGRIORG 97
AGRILEG 192
CODEC 1927
CADREFIN 335

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Posebni odbor za poljoprivredu / Vijeće
Br. preth. dok.:	13578/18
Br. dok. Kom.:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka – izvješće o napretku

Za delegacije se u Prilogu nalazi izvješće o napretku o navedenom predmetu, nastalo kao rezultat rasprava u Radnoj skupini za poljoprivredne proizvode.

Izvješće o napretku o predloženoj „uredbi o izmjeni”

Komisija je 1. lipnja 2018. objavila Prijedlog uredbe o izmjeni sadašnjih uredaba (EU) br. 1308/2013 o ZOT-u, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o aromatiziranim proizvodima od vina, (EU) br. 228/2013 o najudaljenijim regijama i (EU) br. 229/2013 o manjim egejskim otocima (dalje u tekstu „uredba o izmjeni”). Paket reformi ZPP-a obuhvaća još dva druga prijedloga: uredbu o strateškim planovima u okviru ZPP-a i uredbu o financiranju i nadzoru ZPP-a te upravljanju njime.

Radna skupina za poljoprivredne proizvode imenovana je pripremnim tijelom zaduženim za razmatranje predložene uredbe o izmjeni. U ovom izvješću opisan je rad te Radne skupine obavljen na sastancima 4. i 20. srpnja te 12. rujna 2018. Konkretno, razmotrila je sljedeće:

- izmjene postojećeg ZOT-a (Uredba 1308/2013) koje proizlaze iz preraspodjele sektorskih intervencija u uredbu o strateškom planu u okviru ZPP-a, ponovnog izračuna potpora u okviru programa u školama, brisanja zastarjelih odredbi koje se primjenjuju na sektor šećera i odnose na izvozne subvencije te iz promjena u sektoru vina;
- smanjenje proračunskih sredstava u Uredbi 228/2013 o najudaljenijim regijama i Uredbi 229/2013 o manjim egejskim otocima;
- predloženo preispitivanje i usklađivanje pravila o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (izmjene Uredbe 1151/2012) i vina (izmjene Uredbe 1308/2013) te uvrštavanje odredaba o oznakama zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina (izmjene Uredbe 251/2014) u Uredbu 1151/2012.

Radna skupina za horizontalna poljoprivredna pitanja u lipnju je razmotrila procjenu učinka (koja obuhvaća tri zakonodavna prijedloga za reformu zajedničke poljoprivredne politike).

Na prvim sastancima Radne skupine za poljoprivredne proizvode nekoliko delegacija uložilo je analitičke rezerve, uključujući parlamentarne analitičke rezerve.

Financijski elementi Prijedloga, kao što su predloženi ponovni izračun potpora za opskrbu voćem i povrćem te mlijekom i mliječnim proizvodima u obrazovnim ustanovama (program u školama) i proračunska sredstva predviđena u Uredbi 228/2013 o najudaljenijim regijama i Uredbi 229/2013 o manjim egejskim otocima, dio su horizontalnih pregovora o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje od 2021. do 2027.

Za delegacije se u nastavku nalazi sažetak najvažnijih komentara i pitanja država članica povezanih s različitim dijelovima Prijedloga koje je razmotrila Radna skupina za poljoprivredne proizvode:

ZOT (Uredba 1308/2013) (osim vina):

- Uz prijedloge iznesene u uredbi o izmjeni, mnoge države članice izrazile su jasnu želju da se tržišni instrumenti moderniziraju i prilagode. Predloženo je da se javna intervencija ocijeni i ažurira. Bilo je riječi i o fleksibilnijim elementima potpore tržištu i aktivnijoj ulozi Europske komisije, pri čemu je Europska komisija istaknula fleksibilnu primjenu kriznih mjera tijekom prošle krize u sektoru mlijeka.
- Organizacijama proizvođača i sektorskim organizacijama trebalo bi dati više slobode, a poboljšanja provedena Skupnom uredbom trebalo bi preispitati. Postavljen je niz konkretnih pitanja, osobito u vezi s člancima 149. i 152. Uredbe 1308/2013, a Europska komisija pristala ih je razmotriti i dati pisani odgovor na njih.
- Neke države članice pribojavaju se da će se preraspodjelom sektorskih programa u uredbu o strateškom planu u okviru ZPP-a povećati administrativni zahtjevi. Mnoge države članice zatražile su da se sektorski programi u trajanju od najviše pet godina koji su već odobreni na temelju trenutnih pravila nastave bez prekidanja. Preraspodjla u uredbu o strateškom planu u okviru ZPP-a ne bi trebala omesti tekuće programe. U okviru rasprava Radne skupine za horizontalna poljoprivredna pitanja o uredbi o strateškom planu u okviru ZPP-a održana je opsežna rasprava o tom pitanju.

- Više država članica izrazilo je kritike u vezi s prijedlogom da se Europsku komisiju ovlasti za donošenje delegiranih akata (radi izmjene definicija u Prilogu) te su pozvale na ograničavanje takvih ovlasti.
- Prema Prijedlogu sredstva za program u školama smanjit će se sa 250 milijuna EUR na otprilike 220,8 milijuna EUR zbog povlačenja sredstava koja su se dosad dodjeljivala Ujedinjenoj Kraljevini. Niz država članica usprotivilo se tome i zatražilo da financijski okvir ostane kakav jest kako bi se bolje ostvario cilj promicanja zdrave prehrane.
- Predložena brisanja koja proizlaze iz ukidanja kvota za šećer i izvoznih subvencija (u skladu s ministarskom odlukom donesenoj na konferenciji Svjetske trgovinske organizacije u Nairobiju) naišla su na opće odobravanje. Međutim, nekoliko dodatnih predloženih brisanja (financijske godine, pravila o uvozu konoplje ili o standardnoj kvaliteti šećerne repe) dovedena su u pitanje te je potrebno pojasniti njihov učinak, među ostalim i u pogledu upućivanja u sekundarnom zakonodavstvu.
- Tijekom sastanka i u pisanim komentarima država članica izneseni su dodatni prijedlozi o kojima bi se trebalo raspraviti na razini stručnjaka.

Smanjenje proračunskih sredstava u uredbama 228/2013 i 229/2013

- Dotične države članice odlučno su odbile smanjenje sredstava namijenjenih najudaljenijim regijama (članak 4.) i manjim egejskim otocima (članak 5.) za 3,9 % te su se pozvale na Madridski memorandum. O sredstvima povezanim s time i sredstvima za program u školama raspravljat će se u okviru pregovora o višegodišnjem financijskom okviru.

Oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te aromatiziranih vina (Uredba 1151/2012) i vina (Uredba 1308/2013)

- Poboljšana učinkovitost i usklađenost postupaka, koje se nastoje postići predloženim izmjenama, u načelu su izričito pohvaljene. Spomenuta je važnost toga da odredbe o oznakama zemljopisnog podrijetla u sektorima hrane, vina i aromatiziranog vina ostanu usklađene. S obzirom na to da postupci često traju mnogo godina, države članice izričito su istaknule potrebu za njihovim pojednostavljivanjem i ubrzavanjem u sektoru vina.
- Uvrštavanje aromatiziranih proizvoda od vina u Uredbu 1151/2012 korak je prema usklađivanju. Predložene izmjene odnose se samo na poglavlje III. te uredbe (oznake zemljopisnog podrijetla), dok bi se njezini ostali dijelovi trebali zadržati jer se u njima definiraju aromatizirani proizvodi od vina te se utvrđuju pravila o njihovu označivanju.
- Mnoge države članice poduprle su zadržavanje obveze o uvrštavanju dokaza u specifikacije o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla kad je riječ o hrani kako bi se dokazalo da proizvod potječe iz tog zemljopisnog područja.
- Proširenje zaštite na robu u provozu i elektroničku trgovinu naišlo je na opću potporu. Predloženo je da se ta odredba oblikuje po uzoru na carinske propise ili Uredbu o žigu EU-a.
- Budući da bi predloženo ukidanje roka za produženo prijelazno razdoblje moglo ugroziti zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla i zbuniti potrošače, države članice radije bi da se postupak ispitivanja zadrži za donošenje provedbenih akata kojima se odobrava prijelazno razdoblje.
- Reakcije na koncept uvođenja izmjena Unije i standardnih izmjena u Uredbi 1151/2012, koji je preuzet iz sektora vina, bile su uglavnom pozitivne. Ipak, potrebna su dodatna pojašnjenja za razvrstavanje izmjena. Nekoliko država članica iznijelo je kritike u vezi s ovlašćivanjem Europske komisije za donošenje dodatnih pravila za postupak zahtjeva za izmjenu.

- Neke države članice poduprle su prijedlog da ljudski čimbenici budu neobvezna sastavnica zaštićenih oznaka izvornosti kako bi se spriječili proizvoljni opisi u slučajevima u kojima ljudski čimbenici zapravo nisu važni za svojstva proizvoda, dok su mu se druge države članice usprotivile ističući da su ljudski čimbenici važan element zaštićenih oznaka izvornosti.
- Iznesena su protivljenja mogućnosti suspenzije postupka na razini EU-a u slučaju nacionalnih postupaka protiv odluke o registraciji.
- Mnoge države članice smatraju da pravila o ograničavanju pregleda Europske komisije na provjeru postoje li očite pogreške nisu dovoljno jasna.
- Izražene su bojazni u pogledu skraćivanja roka za podnošenje prigovora na tri mjeseca u Uredbi 1151/2012, dok je produljenje s dva na tri mjeseca u sektoru vina prihvaćeno.
- Zatraženo je pojašnjenje predložene definicije vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (izmjene članka 93.) u pogledu proširenja mogućih sorti i naziva kojim se proizvod označava (isključivo mjesto, regija ili zemlja?).

Pravila u sektoru vina (Uredba 1308/2013)

- Kada je riječ o proširenju odobrenja za novu sadnju (granica od 1 %), većina država članica pozdravila je taj prijedlog, no početno stajalište nekih bilo je negativno. Bilo bi korisno kada bi države članice dobile neke podatke s pomoću kojih bi mogle bolje procijeniti mogući učinak predložene izmjene. Predloženo je i osiguravanje veće razine fleksibilnosti u upravljanju odobrenjima za novu sadnju i očuvanjem proizvodnog potencijala.

- Predloženo proširenje sorti vinove loze prihvatljivih za klasifikaciju u državama članicama i predloženo uvrštavanje šest „zabranjenih sorti” objašnjava se potrebom da se sektoru ponude rješenja prihvatljiva za okoliš. Ipak, izražene su bojazni u pogledu rizika za zdravlje i kvalitetu povezanih s uporabom tih „zabranjenih sorti” te su mnoge države članice bile za zadržavanje trenutnog stanja.
- Predloženo uvođenje novih dealkoholiziranih proizvoda od vinove loze u skladu je s trenutnim tržišnim trendovima i aspektima povezanim sa zdravljem potrošača. Ipak, nužno je da se održe dodatne rasprave na tehničkoj razini kako bi se postigao dogovor o ispravnom nazivlju te tako osiguralo da potrošače ne zbunjuju predloženi nazivi „dealkoholizirano” i „djelomično dealkoholizirano”. Uz to bi trebalo odrediti i najvišu dopuštenu razinu alkohola za drugu od tih kategorija. Naposljetku, dovelo se u pitanje može li se za takve proizvode upotrebljavati riječ „vino”.
- Odredba o povlačenju s tržišta proizvoda koji nisu u skladu s pravilima o označivanju prenesena je iz Uredbe (EU) br. 1306/2013 u trenutni Prijedlog. Države članice zatražile su više supsidijarnosti u takvim pitanjima.
- Neke države članice iznijele su dodatne prijedloge, na primjer u pogledu odredbi o obaveznom označivanju hranjivih tvari i popisa sastojaka ili izmjena povezanih s enološkim postupcima.
